

2. Носенко Е., Шаповал М. Толерантність до невизначеності як системо утворювальний особистісний чинник творчої обдарованості. *Психологія і суспільство*. 2002. №1. С. 105.

3. Брюховецька О. В. Психологічні особливості толерантності до невизначеності в управлінській діяльності як однієї зі складових професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів. Збірник наукових праць КПНУ імені Івана Огієнка. 2015. С. 77.

4. Бабчук О. Г. Особливості толерантності осіб з різними типами емоційності: автореф. дис....канд. психол. наук: 19.00.01. Одеса, 2012. 175 с.

Науковий керівник: Шиліна Алла Андріївна, доцент кафедри соціології та психології факультету №6 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат психологічних наук, доцент.

Голов`ятинская Олеся Олександрівна,

студентка 3-го курсу факультету № 6

Харківського національного університету внутрішніх справ

ЩОДО ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

В українському суспільстві існують негативні стереотипи і упередження стосовно працівників правоохоронних органів. Довіру громадян до правоохоронців можна змінити власною поведінкою нових працівників - поліцейських, яка ґрунтується на професійній етиці, повазі до людської гідності і вільної від упереджень поведінці.

Поліцейським в їх практичній діяльності регулярно доводиться стикатися з проблемою толерантності. Але різноманіття підходів і відносин до даної проблеми в наукових колах, серед практиків, цивільних інститутів і в суспільстві в цілому, на жаль, тільки збільшує невизначеність.

Поняття «толерантність» багатогранно. Толерантність можливо розуміти, по-перше, як терпимість або терпіння. Як відзначають деякі автори (М. П. Мchedлов і ін.), термін «толерантність» до початку ХХІ століття не вживався - замість нього використовувалося поняття «терпимість». Згідно з визначенням Філософського енциклопедичного словника «толерантність» - терпимість до іншого роду поглядів, вдач, звичок. Толерантність необхідна по відношенню до особливостей різних народів, націй і релігій [2, с. 23].

Прояв толерантності не означає терпиме ставлення до соціальної несправедливості, відмови від своїх або прийняття чужих переконань. Це означає, що кожен може дотримуватися своїх переконань і визнавати таке ж право до інших. Це означає визнання того, що люди за своєю природою відрізняються за зовнішнім виглядом, становищем, мови, поведінки і мають право жити в мирі та зберігати свою індивідуальність. Це також означає, що погляди однієї людини не можуть бути нав'язані іншим.

Майбутнім працівникам поліції України необхідні і чітко сформовані моральні якості гуманістичної спрямованості, які допоможуть їм протистояти впливу негативних факторів професійної деформації. Особливо важливий для формування і затвердження основних моральних принципів період навчання курсантів у навчальному закладі. Саме в цей період можлива зміна ціннісної системи, яка визначить в подальшому їх поведінку і спрямованість особистісної діяльності.

Необхідним компонентом для формування толерантності є реалізація в навчальному закладі наступних психолого-педагогічних умов:

- цілеспрямована просвітницька робота з метою підвищення рівня полікультурної інформованості;
- формування установки на толерантну модель поведінки за допомогою рівноправного діалогу всіх суб'єктів навчально-виховного процесу;
- створення єдиного толерантного освітнього середовища;

- формування та розвиток навичок комунікативної толерантності учасників освітнього процесу [1, с.127].

Особливості професійної діяльності працівників поліції досить широко вивчали В. Г. Андросюк, С. В. Асямов, Б. Ф. Водолазський, М. П. Гутерман, Д. Ф. Доронін, Д. П. Котов, І. Д. Мариновський, К. Е. Маркарова, Р. Р. Шіханцов і інші. Авторами підкреслюється, що виконання різного роду професійних завдань і посадових обов'язків правоохоронцями відбувається найчастіше в конфліктному середовищі. Це вимагає наявності певних особистісних якостей, в тому числі розвиненої професійної толерантності.

Спільне співіснування людей неможливо без прийняття на себе кожною людиною певних обмежень і обов'язків. Вони встановлюються законами, а також підзаконними нормативними актами, договорами і т.д. Повинні бути створені певні «норми толерантної поведінки», при цьому ці норми повинні бути зафіксовані в більш-менш чітких формулюваннях, які зводили б до мінімуму різницю в їх інтерпретації. Чи не все можливо і потрібно фіксувати в законах і договорах, але та область, де перетинаються права одних людей і безпека інших, повинна бути однозначно визначена.

Необхідно цілеспрямоване формування практичних навичок взаємодії, використовуючи відповідні технології, розроблені практичними психологами та адаптовані для працівників поліції.

Бути толерантним складніше, ніж нетолерантним. Для цього треба намагатися розуміти інших людей, постійно вчитися новому, долати свої страхи і страхи оточуючих людей. Бути толерантним - означає бути в постійній напрузі, яка викликається, з одного боку, необхідністю мати власну позицію і дотримуватися її, а з іншого - визнавати позиції інших людей.

Таким чином, дотримання цих умов, закладає основи толерантного світобачення майбутніх працівників поліції, сприяє більш успішному формуванню в освітньому середовищі вищого навчального закладу системи

толерантної життєдіяльності поліцейських, дотримання ними принципів рівності, норм загальнолюдської і професійної етики.

Список бібліографічних посилань

1. Жердева Н. Н. Педагогические условия формирования профессиональной толерантности у курсантов вузов системы МВД. *Научные проблемы гуманитарных исследований*. Пятигорск. 2011. № 2. С. 125 – 131.

2. Васкина Е. А. К вопросу о методологии воспитания при использовании интерактивных образовательных технологий. *Вестник Белгородского юридического института МВД России*. 2014. №2 (2). С. 22 – 24.

Науковий керівник: Посохова Яна Сергіївна, старший викладач кафедри соціології та психології факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат психологічних наук.

Грабовська Марина Валеріївна,

слухач магістратури факультету № 6

Харківського національного університету внутрішніх справ

РОЛЬ КОПІНГ-ПОВЕДІНКИ У ФОРМУВАННІ АНТИВІТАЛЬНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ ПІДЛІТКІВ

Складна соціально-економічна ситуація в нашій країні негативно впливає на більшість верст населення, зокрема на уразливі категорії людей, до яких відносяться діти та підлітки. Підлітковий вік – довгий перехідний період, в якому відбувається ряд фізичних та психологічних змін, пов'язаних із статевим дозріванням і входженням у доросле життя. Підлітковий вік характеризується наступними особливостями поведінки: підвищена чутливість до оцінки сторонніх; гранична самовпевненість і категоричні судження по відношенню до оточуючих; суперечливість поведінки: